

Priče braće Grimm

TRNORUŽICA

Živjeli nekoć kralj i kraljica, koji su iz dana u dan jadikovali: „Ah, kad bismo barem imali dijete!“. No, dijete im se rodilo nije. Jednom se ali dogodi, kad se kraljica kupala, da iz vode izadje žaba i prozbori: „Tvoja želja će se ispuniti i ti ćeš još ove godine roditi kćer.“ Što je žaba prorekla, to se obistinilo. Kraljica je rodila djevojčicu, koja je bila tako lijepa, da kralj nije znao što bi od veselja, pa priredi veliku svečanost. Kralj nije pozvao samo svoje rodjake, prijatelje i znance nego i vile, da bi prema djetetu bile ljubazne i njemu sklone. Trinaest vila je živjelo u njegovom kraljevstvu. Kako je kralj imao samo dvanaest zlatnih tanjura, jedna od njih je morala ostati kod kuće. Svečanost je bila vrlo raskošna. Na kraju slavlja, dodje red na vile da obdare dijete svojim natprirodnim darovima: jedna krijepošću, druga ljepotom, treća bogatstvom i tako redom sa svime što se na svijetu samo može poželjeti. Kad je njih jedanaest izrekama darovalo dijete, iznenada se pojavila i trinaesta vila. Željela se osvetiti, jer nije i ona bila pozvana na slavlje, i bez da ikoga pozdravi ili pogleda, ona glasno uzvikne:

“Neka se kraljevska kći u svojoj petnaestoj godini ubode vretenom i neka umre.”

I bez da je još bilo što rekla, okrenula se i nestala iz dvorane. Svi ostadoše zapanjeni, kad li istupi dvanaesta vila. Ona još nije ništa izrekla, i jer opaku želju nije mogla poništiti, već ju samo ublažiti, reče: “Neka to ne bude smrt, nego stoljetni san, u koji će kraljevska kći usnuti.”

Kralj, koji je želio svoje drago dijete spasiti od nesreće, izda naredbu, da se sva vretena u njegovoj zemlji spale. Sve dobre osobine, koje su vile poželjele, su se ispunile, i djevojka je bila tako lijepa, čedna, ljubazna i razumna, da ju je svaki morao zavoljeti čim bi ju vidio. No, upravo na dan kad je djevojka navršila petnaestu godinu, dogodi se, da ni kralj ni kraljica nisu bili kod kuće. Djevojka je ostala na dvoru sama samcata. Šetala je naokolo i zavirivala u odaje i izbe kako joj se prohtjelo. Napokon je dospjela do malog tornja. Po vijugastim stepenicama popela se do malih vrata. U bravi je bio zahrdjao ključ, i kako ga je okrenula, vrata su se otvorila. U izbici je sjedila stara žena i marljivo prela na vretenu. Pritom je zdušno natezala lan.

“Dobar dan, stara majčice, što radiš ovdje?”, upita radoznala kraljeva kći.

“Predem”, odgovori starica i klimnu glavom. “Što je to, što tako veselo skače?” upita djevojka i uze vreteno da prede. Ali samo što je dotakla vreteno, proročanstvo se ispuni i ona se ubode u prst. U trenu kad se ubola, srušila se na postelju, koja je tu stajala, i zaspala dubokim snom. Taj se san proširio na čitav dvor. Kralj i kraljica, koji su se upravo vratili kući i ušli u dvoranu, isto su zaspali, a s njima i svi dvorjanici. A spavali su i konji u štali, i golubovi na krovu, muhe na zidu, takodjer i vatra, koja je u peći plamsala, stišala se i zaspala, pečenka je prestala cvrčati, a kuhar, koji je u momka htio ščepati za kosu, jer je nešto zaboravio, to nije stigao, jer je isto zaspao. I vjetar se smirio, te na drveću pred dvorcem više ni listić nije zatreperio.

Oko dvorca je počela rasti trnova živica, koja je svake godine bila sve viša i viša. Napokon je opkolila čitav dvorac i tako ga prekrila, da se ništa više nije moglo vidjeti, niti sama zastava na krovu. Cijelom se zemljom pročula priča o Trnoružici, kako su zvali usnulu kraljevu kći. Od vremena do vremena došli bi kraljevići i željeli

prodrijeti kroz trnje u dvorac. Ali nisu uspjevali, jer trnje se kao rukama čvrsto držalo, i mladići bi se u njem zapleli, i ne mogavši se osloboditi, jedno bi umirali. Nakon mnogo, mnogo godina dodje opet jedan kraljević u ovu zemlju i ču kako neki starac pripovijeda o trnnoj živici i o dvorcu iza nje, u kojem već stotinu godina spava prekrasna kraljeva kći, zvana Trnoružica, a s njom kralj i kraljica i svi dvorjanici. Isto je od svog djeda čuo, da su već mnogi kraljevići dolazili i pokušali prodrijeti kroz trnovu živicu, ali da su se u njoj zapleli i žalosno umrli. Mladić ali reče: "Ja se ne bojim. Idem vidjeti lijepu djevojku." Dobar starac ga je želio odvratiti od tog nauma, ali on nije želio čuti njegov savjet.

U međuvremenu je prošlo stotinu godina i došao je upravo onaj dan na koji se Trnoružica trebala probuditi. Kad se kraljević približio trnnoj živici od prekrasnih cvjetova, cvjetovi su se sami od sebe razmaknuli i pustili ga zdrava i živa u nutra. Kad je ušao, cvjetovi su se opet isprepleli i živica se iza njega zatvorila. Kraljević je u dvorištu vidio konje i šarene lovačke pse gdje leže i spavaju, a na krovu golubove kako su gurnuli glavice pod krilo. Kad je ušao u kuću, spavale su muhe na zidu, kuhar je u kuhinji držao ruku, kao da će zgrabiti momka, a služavka je sjedila pred crnom kokoši, koju je trebalo operušati.

Krenuo je dalje i vidio u dvorani sve dvorjanike kako leže i spavaju, a gore uz prijestolje ležali su kralj i kraljica. Išao je sve dalje i dalje, i svuda je bilo tako tiho, da se moglo čuti svoj dah. Napokon je došao do tornja i otvorio vrata izbice u kojoj je spavala Trnoružica. Ležala je i bila tako lijepa, da nije mogao s nje oči skinuti, sagnuo se i poljubio ju.. Kako ju je svojim poljupcem dodirnuo, Trnoružica je otvorila oči, razbudila se i ljubazno ga pogledala. Kad su zajedno silazili s tornja, probudio se i kralj, pa kraljica i svi dvorjanici. Razrogačenih očiju gledali su jedan drugoga. I konji u dvorištu su ustali i počeli se stresati, lovački psi su skočili i počeli mahati repom, a golubovi na krovu su izvukli glavice ispod krila, ogledali se i odletjeli daleko u polje. Muhe na zidu su se pokrenule, vatra u kuhinji se razbuktala i jelo se opet kuhalo, a pečenka je zacvrčala. Kuhar je pljusnuo momka, da je ovaj vrisnuo, a služavka je očerupala kokoš.

Kraljević i Trnoružica proslavili su vjenčanje u svom veselju i raskoši, i dugo su sretno živjeli, sve dok nisu umrli.